

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Teologia pielgrzymowania w kontekście ekumenicznym i międzyreligijnym
Prowadzący	Ks. prof. Janusz Kręcidło
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Turystyka religijna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	3
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	CTR_W02; CTR_W04; CTR_U08
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny z zakresu pielgrzymowania
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Ogólna orientacja w geografii i historii świata.
Opis i cele przedmiotu	Wykład ma na celu przedstawienie kompleksowej, historyczno-porównawczej analizy teologii pielgrzymowania w kontekście ekumenicznym i międzyreligijnym. Punktem wyjścia jest założenie, że pielgrzymka, jako uniwersalny archetyp podróży transformacyjnej (<i>homo viator</i>), jest wcieloną teologią, której sens i cel są głęboko zdeterminowane przez fundamentalne doktryny danego systemu religijnego. Zastosowana metodologia łączy analizę diachroniczną, śledzącą ewolucję idei pielgrzymki od jej starożytnych prefiguracji po współczesne, postsekularne manifestacje, z analizą synchroniczną, porównującą specyfikę tego fenomenu w głównych religiach światowych.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Fenomen pielgrzymki w terspektywie teologicznej	2
2. Teologia pielgrzymowania w Starym Testamencie: Od Powołania do obowiązku	2
3. Początki pielgrzymek chrześcijańskich: Od teologii Ciała Chrystusa do odkrycia Ziemi Świętej	2
4. Złoty wiek pielgrzymek w średniowiecznej Europie: <i>Peregrinatio</i> jako fakt społeczny i teologiczny	2
5. Prawosławna teologia pielgrzymowania: Ikona, monastyr i przebóstwienie	2
6. Reformacja i krytyka teologii pielgrzymowania: Demontaż sakralnej geografii	2
7. Odpowiedź katolicka i barokowa manifestacja wiary: Kontreformacja i nowe formy pielgrzymowania	2
8. Pielgrzymka jako filar wiary: Teologia i praktyka hadżdżu w islamie	2
9. Pielgrzymka w religiach dharmicznych (I): <i>Tirtha-Yatra</i> i sakralny krajobraz hinduizmu	2
10. Pielgrzymka w religiach dharmicznych (I): <i>Tirtha-Yatra</i> i sakralny krajobraz hinduizmu	2
11. Pielgrzymka po utracie Centrum: Judaizm post-świątynny i nowe formy sakralizacji	2
12. Skrzyżowania dróg, skrzyżowania wiar: Pielgrzymka jako przestrzeń dialogu i konfliktu	2
13. Renesans i redefinicja: Pielgrzymka w epoce nowoczesności i globalizacji	2
14. Pielgrzymka w XXI wieku: Wyzwania etyczne, ekologiczne i technologiczne	2
15. Konkluzje i perspektywy: Turystyka religijna jako narzędzie dialogu i zrównoważonego rozwoju	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Sposoby weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
CTR_W02	Fenomen, dzieje i cel pielgrzymowania oraz jego społeczne i kulturowe uwarunkowania.	W1 – student potrafi kompetentnie opisać zjawisko pielgrzymowania w różnych kulturach denominacjach chrześcijańskich oraz w innych religiach, wskazując na istotne różnice i podobieństwa, zwłaszcza gdy idzie o wymiar teologiczny.	Ustny egzamin końcowy
CTR_W04	Zagadnienia z zakresu wiedzy o religiach monoteistycznych (chrześcijaństwo, judaizm, islam) i zależnościach między nimi.	W2 – Student posiada pogłębioną wiedzę na temat chrześcijaństwa, judaizmu i islamu. Potrafi wskazać na podobieństwa i różnice teologiczne i kultyczne.	Pisemna praca śródkresowa podejmująca komparatystycznie zagadnienie teologiczne wskazane przez prowadzącego zajęcie.
CTR_U08	Interpretować zjawiska religijne, posługując się narzędziami badawczymi.	U1 – student umie wykorzystać wiedzę zdobytą na zajęciach do samodzielnej refleksji badawczej, która wykaże jego kwalifikacje jako operatora turystyki w zakresie tematycznym prowadzonych zajęć.	Interakcja w grupie – umiejętność posługiwania się

			zdo- b- y- t- y- m- i n- a- r- z- ę- d- z- i- a- m- i b- a- d- a- w- c- z- y- m- i.
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Wykład
	Burza mózgów
	Dyskusja na forum grupy inicjowana przez prowadzącego zajęcia

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	60/2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Efekty uczenia się W1, W2, U1 weryfikowane są ocenami z końcowego egzaminu ustnego, pracy śródkresowej i aktywności na zajęciach. Obecność na zajęciach i wykonanie pracy śródkresowej są obowiązkowe. Dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione.

Na ocenę końcową składa się aktywna obecność na zajęciach (20 punktów), wykonanie i prezentacja pracy śródkresowej (30 punktów), ustny egzamin końcowy (50 punktów). Łącznie 100 punktów.

Na ocenę 5 – uzyskanie 91-100 punktów;

Na ocenę 4,5 – 81-90 punktów;

Na ocenę 4 – 71-80 punktów;

Na ocenę 3,5 – 61-70 punktów;

Na ocenę 3 – 51-60 punktów.

Literatura obowiązkowa

1.	Jackowski A., <i>Pielgrzymowanie</i> , Kraków: Wydawnictwo WAM, 2007.
2.	Ostrowski M., "Teologia pielgrzymowania – wybrane aspekty biblijne i pastoralne" <i>Polonia Sacra</i> 18/4 (2014): 95–110.
3.	Hastetter M.C., Ostrowski M., (red.) <i>Pielgrzymi, drogi, święte miejsca: Duszpasterstwo w kontekście podróży</i> , Kraków–Trumau: UNUM, 2016

4.	Krakowiak Cz., (red.), <i>Sanktuaria i pielgrzymki: Teologia, liturgia i pobożność ludowa</i> , Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2020.
5.	Doburzyński D., <i>Znak drogi. Teologia pielgrzymowania z perspektywy Camino de Santiago</i> , Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2021.

Literatura uzupełniająca

	Bartholomew C., Hughes F., (red.) <i>Explorations in a Christian Theology of Pilgrimage</i> , Aldershot: Ashgate/Routledge, 2004.
	Turne V., Turner. E., <i>Image and Pilgrimage in Christian Culture</i> , New York: Columbia University Press, 2011 (oryg. 1978)
	Pazos A.M., (red.) <i>Pilgrims and Pilgrimages as Peacemakers in Christianity, Judaism and Islam</i> , London–New York: Routledge, 2017.
	Enns F., Durber S., (red.) <i>Walking Together: Theological Reflections on the Ecumenical Pilgrimage of Justice and Peace</i> , Geneva: WCC Publications, 2020.
	Coleman S., <i>Powers of Pilgrimage: Religion in a World of Movement</i> , New York: NYU Press/Oxford Academic, 2022.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)